

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: Kristýna HEŘMÁNKOVÁ

Název práce: Využití modifikované Frenchayské škály u pacientů se spastickou parézou po cévní mozkové příhodě

Akademický rok: 2015/ 2016

Vedoucí práce: Mgr. Anna KRULOVÁ

Oponent: MUDr. Yvona ANGEROVÁ, Ph.D.

1. Přehlednost a členění práce

Práce je rozčleněna na úvod, teoretickou a praktickou část. Součástí praktické části je dotazníkové šetření a dvě kazuistiky. V teoretické části popisuje studentka klinický obraz následků cévní mozkové příhody, syndrom spastické parézy, hodnocení spasticity, objektivní hodnocení funkce horní končetiny, hodnocení úchopů a subjektivní hodnocení funkčních schopností.

Značnou část tvoří hodnocení spasticity a zejména pět kroků klinického hodnocení spastické parézy dle profesora Graciese. Přehledně je popsán Frenchayský test paže a modifikovaná Frenchayská škála (MFS). Důležitou součástí práce je vlastní dotazníkové šetření a dvě kazuistiky. Po diskuzi a závěru je seznam použité literatury, seznam zkratk, seznam tabulek a grafů a seznam příloh. Příloh je celkem šest. Všechny jsou velmi přehledné a jasné. Příloha číslo 4 – Manuál k Modifikované Frenchayské škále (MFS) je ještě přidán samostatně k práci.

2. Formální náležitosti práce

Práce má 64 stran textu a dalších 35 stran příloh, 38 pramenů literatury (z toho 20 anglických a 1 francouzský). U 24 pramenů je jmenován internetový zdroj. Členění kapitol a podkapitol je přehledné, velmi didaktická a přehledná je příloha číslo 4 – vlastní manuál k používání testu. Terminologii používá autorka správně, citační normy rovněž dodržuje náležitě. Jazyková stránka práce je dobrá, na některých místech jsou překlepy – např. str. 16 a 17 „Kaňkovský“ místo Kaňovský, na straně 82 a dalších je „extensoři/ flexoři „ místo extensory/flexory. Zkratky na straně 11 jsou sice běžně používané, ale nejsou uvedeny a vysvětleny v seznamu zkratk (EBSCO, BMČ, MEDLINE). Na straně 12 jsou uvedeny komplikace, ale jedná se spíše o příznaky poškození.

3. Cíl práce

Cíl práce je opakovaně uveden v textu- jednou v úvodu, jednou v praktické části, ale není samostatně oddělen. Hlavní důraz je kladen na otázky, které jsou podrobně popsány na straně 32. Cílem dotazníkového šetření je zmapovat situaci na pracovištích v České republice, která používají MFS. Druhým cílem je praktické vyzkoušení MFS u pacientů po iktech. Výstupem práce je velmi podrobný a přehledný manuál pro uživatele škály.

4. Přehled problematiky

V teoretické části začíná autorka stručně, jasně a přehledně popisuje cévní mozkové příhody a jejich následky. Nejvíce se věnuje popisu spastické parézy. Vychází z nejnovější literatury a praktického využití pěti kroků klinického hodnocení dle profesora Graciese. Toto hodnocení je v současné době nejkompaktnějším a nejužitečnějším hodnocením spastické parézy. Velmi podrobně se zabývá Frenchayským testem paže, uvádí několik zdrojů a různé názory na jeho používání. Dále porovnává

tento test s Modifikovanou Frenchayskou škálou. Vzhledem k tomu, že chybí podrobný popis jednotlivých úkolů, ujala se toho autorka sama. Jako ergoterapeutka podrobně popisuje i funkci horní končetiny, zejména ruky.

5. Metodologie

V práci je dobře popsána metodika dotazníkového šetření, kritéria výběru respondentů a způsob sběru dat. V kasuistikách je podrobná anamnéza, hodnocení soběstačnosti v ADL, funkční hodnocení horních končetin, podrobné vyšetření čití, MFS, vyšetření spastické parézy, komplexní subjektivní hodnocení GSSA (Global subjective Self – Assessment). Pochvalu zaslouží porovnání hodnocení MFS mezi šesti hodnotitelkami. Inter rater reliabilita byla posuzována pomocí programu IBM SPSS Statistics.

6. Přínos pro praxi

Hodnocení spasticity a sledování jejího vývoje patří dlouhodobě k velmi častým problémům pacientů s centrální parézou. Stále se hledalo optimální vyšetření, které postihne jednotlivé složky spasticity. V poslední době se zdá nejpodrobnější a nejrealnější využití vyšetření dle profesora Graciese, které vychází z Tardieuho škály. V práci je tato metodika dobře popsána, na jednotlivých pacientech pak je velmi pěkně vysvětleno, jak je důležitý komplexní přístup a zejména využitelnost zlepšení v praktickém životě. Test MFS je rovněž doporučován profesorem Gracies, jeho hlavní smysl je v tom, že pomáhá dobře analyzovat jednotlivé typy úchopů a vybrat konkrétní svaly, které jsou vedoucí ve vzorci spastické dystonie. Vzhledem k tomu, že se v současné době hledají optimální cesty k hodnocení a léčbě spasticity, je podrobný popis MFS a průkaz jeho praktického využití velmi důležitý. Předkládaný manuál poslouží ergoterapeutům a fyzioterapeutům v praxi. Doporučovala bych publikaci v odborném tisku.

7. Náročnost práce na teoretické a praktické znalosti

Práce je dost náročná na teoretické znalosti, vyžaduje prostudování aktuálních zdrojů, které jsou často jen v anglickém jazyce. Provedení samotného testu vyžaduje velmi přesné instrukce pro pacienta, slovní popis vyžaduje dobré analytické schopnosti.

8. Výsledky a jejich analýza

Výsledky jsou popsány velmi přehledně a podrobně. Výsledky dotazníkového šetření jsou přehledně zpracovány v grafech, výsledky MFS jsou v systematických tabulkách. Manuál je zpracován přehledně jasně a velmi detailně.

9. Závěry a doporučení

Závěr je stručný, jasný, velmi výstižný, vychází ze zadaných cílů. Zobecňuje dosažené výsledky a nejzajímavější myšlenky z diskuse.

10. Aktuálnost práce

Práce se týká velmi aktuálního tématu – hodnocení spasticity s ohledem na funkční využití horní končetiny v běžných denních činnostech. Velmi podrobně popisuje doporučovaný a rozšířený test MFS (Modifikovanou Frenchayskou škálu). Vzhledem k tomu, že dosud neexistuje podrobný popis pro vyšetřující, dává dohromady velmi přehledný a jasný manuál, který pomůže řadě ergoterapeutů v praxi. Vzhledem k jedinečnosti práce doporučuji její publikaci, respektive publikaci manuálu

v některém nejraději v angličtině psaném časopise. Domnívám se, že má ambice i na uvedení v časopise s impact factorem.

Připomínky a otázky k obhajobě:

1. Pokuste se vyjmenovat některé alternativní aktivity, ve kterých pacient zapojuje obdobné svaly jako u vyjmenovaných úkolů. Vyberte si například připínání kolíků na papírovou podložku.
2. Jaká pracoviště jste s dotazníkem oslovila?

Práce splňuje veškerá kritéria pro připuštění k obhajobě.

Návrh klasifikace práce: výborně velmi dobře dobře

Datum: 23. 5. 2016

Podpis:

